

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtrek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošilja opravištvu v dijaškem sementišču (Knabenseminar). — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezne liste prodaja knjigar Novak na velkem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nekoje premembe pri eksekutivnih dražbah kmetijskih posestev.

Znano je uže dovolj, kako so kmetijska posestva ne samo z davki in dokladami preobložena, ampak tudi čez mero zadolžena. Največ kapitala vknjižilo je se na kmetijska posestva v zadnjem desetletju liberalne dobe, namreč od l. 1870—1879, poprek kakih 1000 milijonov goldinarjev. Koliko denarja mora sedaj ubogi kmetijski človek samo za obresti ali činže vsako leto naloviti in potem proč dati, da nima od njih čisto nič? In kedaj boče kapital plačati nazaj? To je težka, in v slabih letinah nemogoča reč. V letinah, kakoršnih smo imeli zadnji čas, še obrestij ne zmore. Upniki tožijo in prodavajo posestva čedalje pogostje ter prejšnje posestnike izpod strehe izganjajo. Število eksekutivnih dražeb je močno narastlo. Med tem ko je l. 1874 eksekutivno dražbenih posestev bilo 4413, djali so jih l. 1879 na boben 11278.

Pri teh žalostnih dražbah ali eksekutivnih licitacijah pa niso samo posestniki prišli ob vse, ampak tudi upniki so mnogo zgubili. Samo l. 1879 so kapitalisti pri posilnih dražbah zapravili blizu 18 milijonov goldinarjev. Stroški so namreč pri sedanjem iztirjevanju dolgovi veliki, cena posestvom pa je pala. Na več tisoč goldinarjev vcenjena posestva bila so pri 3. dražbi pod ceno, časih za 10 ali 5 fl. prodana. No, in temu hočeta liberalna poslanca spodnje-avstrijskih kmetov: Fürnkranz in in Schönauerer v državnem zboru v okom priti.

Nedavno sta ova poslanca visokej zbornici predložila trojni nasvet: 1. naj ne hodijo dragi komisijoni posestev vselej na dom cenit. Velikoveč naj prisežena cenilna moža, ki sta v onej srenji doma, kder se posestvo nabaja, pri sodnji v zapisnik ali protokol narekujeta ali diktirata, koliko da je dotično posestvo vredno? To stane veliko manje stroškov, kakor pa cenilni komisijoni. Dalje pravita, naj se licitacije takih posestev, ki niso v srenji ove sodnije, kder se toži, 1. in 2. krat vršijo pri prvi sodnji, a 3. krat naj se

gre na dom dražbat, in tretjič naj se postavno zabrani posestva pri 3. dražbi oddajati pod polovico sodnijski nastavljenе cene. Imela bi se toraj §. 326 in 336 občnega sodnijskega reda od l. maja 1781 (31. poglavje) spremeniti.

Ni dvomiti, da bi ove premembe bile koristne, oziroma potrebne. Toda komu bodo v prvi vrsti na korist? Kapitalistom! Zato je tudi umevno, da nasvetujeta ove premembe liberalna poslanca. Kajti liberalci so od nekdanj varuhi kapitala. Kako bi se naj zadolženim posestnikom zdatno pomagalo, tega pa liberalci ne umejo. Tukaj je treba, da se konservativni poslanci dela lotijo. No, in marsikaj so uže storili. Da niso več dosegli, to so liberalci zakrivali, ker jim večno zapreke delajo in vse ovirajo in zadržujejo, kder in dokler morejo. Vendar dolgo se ne bodo mogli kujati več! Sila pri zadolženih gruntnih posestnikih je prevelika!

Poročilo šolskega (naučnega) odseka o peticijah za vpeljavo slovenskega učnega jezika.

Visokej zbornici poslancev došle so v tem zasedanju mnogobrojne peticije ali prošnje, katere teže na to, da se vpelje slovenski kot učni jezik, oziroma, da se slovenskemu jeziku na srednjih šolah in učiteljskih razširi poučno okrožje. Nekoliko teh peticij oddalo se je v predposvetovanje šolskemu odseku, kateri se je o njih korenito posvetoval v dveh sejah, namreč 16. marca in 29. aprila t. l. — Posledek teh posvetovanj izražen je v resolucijah ali sklepih, ki sta na konci tega poročila.

Šolskemu odseku izročene peticije za vpeljavo slovenskega učnega jezika razvrste se tako-le: a) Peticije iz Spodnje-Štajerskega za vpeljavo slovenskega učnega jezika za učence slovenske narodnosti na srednjih šolah na Spodnjem Štajerskem. Take peticije poslali so: Trg Mozirje, Rečica, Ponikva, Griže, Artiče, Globoko, Zakot, Kapela, Pleterje, Sela, Sromlje, Stolovnik, Škofja vas, Gabrije, Loka, Loče, Sv. Kristof, Marija Grac